

Roman Nir

Informacje

Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne 6, 367-370

1973

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dnia 21 września 1972 odbyła się w Wyższym Śląskim Seminarium Duchownym w Krakowie inauguracja roku 1972/73, której pod nieobecność ks. biskupa Ordynariusza przewodniczył ks. bp Józef Kurpas, Sufragan katowicki. Inaugurację rozpoczęła uroczysta Msza św. odprawiona w kaplicy seminaryjnej przez ks. bpa J. Kurpasa w intencji wychowawców, wykładowców i alumnów. Po Mszy św. nastąpiła uroczysta inauguracja w auli seminaryjnej, w czasie której rektor seminarium, ks. dr St. Szymecki, przywitał ks. biskupa, zebranych profesorów i alumnów. Po przemówieniu ks. biskupa wykład inauguracyjny na temat: *Osobowość i jej rozwój w okresie młodzień-
czym* wygłosił ks. Eugeniusz Ożóg. Ks. biskup na zakończenie dokonał przyjęcia alumnów I roku. Następnie odbyło się posiedzenie Rady Profesorskiej, w czasie którego rektor seminarium, ks. dr St. Szymecki, i kierownik studiów, ks. dr St. Pisarek, przedstawili wytyczne wychowawczo-dydaktyczne na nowy rok seminaryjny. Kierownik studiów omówił m. i. nowe *Ratio Studiorum*, obowiązujące od nowego roku.

Wykład inauguracyjny ks. Ożoga był też początkiem dwudniowego s y m p o -
z j u m n a u k o w e g o na temat duszpasterstwa młodzieży, które odbyło się dla alumnów Śl. Seminarium pod hasłem: „Z sercem i po serce młodzieży” i miało ściśle związek z ogłoszoną przez Kościół w Polsce tematyką o duszpa-
sterstwie młodzieży. Wygłoszono następujące referaty: *Jaka młodzież czeka
na nas?* — ks. Eugeniusz Swierzy oraz ks. Czesław Podleski; *Liturgia a mło-
dzież* — ks. Bronisław Mokrzycki SJ; *Katecheta a młodzież* — ks. dr Władysław Kubik SJ; *Duszpasterstwo młodzieży widziane od strony rodziców* — laik.

Spotkania sekcyjne prowadzili: ks. Stanisław Sierla — *Msza św. dla młodzie-
ży*; ks. Józef Smandzich — *Nabożeństwo dla młodzieży*; ks. Anzelm" Skrobol — *Pielgrzymki i turystyka*; ks. Henryk Bolczyk — *Duszpasterstwo młodzieży szkół
średnich*; S. Klawera — *Duszpasterstwo młodzieży trudnej*; klerycy: Stanisław Puchała, Jan Pomykoł, Stanisław Walczak — *Duszpasterstwo młodzieży pracu-
jącej*.

Nabożeństwo słowa Bożego przygotował wicerektor, ks. Damian Zimoń, który też zorganizował symposium i nim kierował.

Wygłoszone wykłady są dostępne dla wszystkich w maszynopisie w Wyż-
szym Śląskim Seminarium Duchownym w Krakowie. (St. S.)

CZASOPISMA TEOLOGICZNE I FILOZOFICZNE W BIBLIOTEKACH POLSKICH

Wykaz czasopism teologicznych i filozoficznych w bibliotekach polskich. Wyd.
2 popr. i uzupełn. Warszawa 1968. Instytut Tomistyczny, s. VI + 433 (powiel.).

Instytut Tomistyczny w Warszawie przy ul. Dominikańskiej 2, powziął śmiałą
decyzję opracowania centralnego katalogu czasopism polskich i zagranicznych
z zakresu teologii i filozofii chrześcijańskiej, znajdujących się w zbiorach bi-
bliotek polskich. Waga przedsięwzięcia jest bezsporna. Dla badacza niezbęd-
ną jest rzeczą informacja o czasopismach szczególnie zagranicznych znajdujących

cych się w Polsce. Dlatego praca Instytutu na polu informacji z zakresu czasopiśmiennictwa jest nieoceniona.

Inicjatywa pracowników naukowych Instytutu znalazła realizację w dwu wydaniach wykazu czasopism teologicznych pierwszego w 1958 roku i obecnego znacznie rozszerzonego i uzupełnionego. Prezentowany „Wykaz” według autorów obejmuje: 1. możliwie pełny zestaw katolickich czasopism naukowych filozoficznych i teologicznych (z wyjątkiem polskich powojennych, które są niemal wszędzie dostępne) oraz niektórych niekatolickich periodyków teologicznych, 2. niektóre ważniejsze czasopisma naukowe z dziedziny egzegezy, historii Kościoła, prawa kanonicznego, filozofii ogólnej i socjologii, 3. niektóre ważniejsze czasopisma dotyczące życia wewnętrznego i kultury katolickiej.

Wykaz obejmuje alfabetyczny spis czasopism polskich a przede wszystkim zagranicznych w sumie 1854 tytułów znajdujących się w 68 bibliotekach polskich. Pozostałe biblioteki nie odpowiedziały na skierowane zapytania lub księgozbiory ich są nieopracowane albo w trakcie uporządkowania.

Przeprowadzono kwerendę w następujących bibliotekach centralnych: w Bibliotece Narodowej, Bibliotece Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu, Bibliotece Jagiellońskiej. Uwzględniono 8 bibliotek uniwersyteckich: Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego — główną, zakładu filozofii i teologii, Akademii Teologii Katolickiej, Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej, główną i zakładu filozofii, Uniwersytetu Warszawskiego, główną i zakładu filozofii, następnie Uniwersytetu Łódzkiego, Poznańskiego, Toruńskiego i Wrocławskiego. Nie uwzględniono Biblioteki Głównej i zakładowych Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej, gromadzącej czasopisma innych wyznań i związków religijnych. Z bibliotek Polskiej Akademii Nauk i Instytutów Naukowych przeglądnięto: Bibliotekę PAN w Gdańsku, Bibliotekę PAN w Krakowie, Bibliotekę PAN w Warszawie, Bibliotekę Kórnicką, Bibliotekę Instytutu Tomistycznego w Warszawie, Bibliotekę* Instytutu Filozofii i Socjologii w Warszawie, Bibliotekę Pisarzy Ks. Jezuitów w Warszawie, Bibliotekę Katolickiego Instytutu Naukowego we Wrocławiu. Wśród tych bibliotek nie znalazła się Biblioteka Śląska w Katowicach czy Biblioteka Czartoryskich w Krakowie, zasobne w czasopisma. Przebadano dwie biblioteki Towarzystw Naukowych: Bibliotekę Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk i Polskiego Towarzystwa Filozoficznego. Przejrzano zasoby państwowych bibliotek publicznych: Miejską Bibliotekę Publiczną im. Łopacińskiego w Lublinie, Bibliotekę Publiczną w Warszawie na Koszykowej i Książnicę Miejską w Toruniu. Uwzględniono czasopisma z 17 bibliotek Seminarium Duchownych: Częstochowskiego w Krakowie, w Gdańsku, Gnieźnie, Kielcach, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Nysie, Olsztynie, Pelplinie, Poznaniu, Przemysłu, Sandomierzu, Tarnowie, Warszawie, Włocławku. Nie pominięto dużej biblioteki Seminarium Zagranicznego Księży Chrystusowców w Poznaniu. Poza tym przebadano bibliotekę kapitulną we Wrocławiu. Natomiast brak jest Biblioteki Seminarium Prawosławnego w Warszawie. Najliczniej do Katalogu weszły księgozbiory zakonne, 23 biblioteki. Z bibliotek zakonnych wykazem czasopism objęto następujące klasztory: benedyktynów w Tyńcu, bernardynów w Kalwarii Zebrzydowskiej, cystersów w Mogile, dominikanów w Krakowie, dominikanek misjonarek w Zielonkach k/Warszawy, franciszkanów w Krakowie, Kłodzku, Opolu, Panewnikach, jezuitów w Krakowie i w Warszawie, kapucynów w Łomży, Karmelitów bosych w Krakowie, misjonarzy w Krakowie, oblatów w Obrze, pallotynów w Ołtarzewie, paulinów w Częstochowie i w Krakowie, redemptorystów w Tuchowie, salezjanów w Krakowie, salwatorianów w Bagnie k/Wrocławia, sercanów w Stadnikach, werbistów w Pieniężnie.

Czasopisma ułożone zostały alfabetycznie, po pełnym tytule, podano miasto w którym ukazywało się czasopismo a niekiedy dołączono nazwę wydawcy, dalej wyszczególnione zostały biblioteki posiadające dane czasopismo oraz uwzględniono i podano czytelnikowi dokładne spisy tomów, roczników czy ze-

szytów, które są w posiadaniu biblioteki, co ogromnie ułatwia kwerendę, gdyż mając numer czasopisma łatwo już dotrzeć do Biblioteki.

W wykazie znajdują się czasopisma wydawane przez następujące uniwersytety i instytuty katolickie: Papieski Uniwersytet Gregoriański, Papieski Instytut Biblijny, Papieski Instytut Studiów Orientalnych, Papieski Uniwersytet Laterański, Papieski Uniwersytet św. Tomasza z Akwinu, Papieski Uniwersytet św. Anzelma, Papieski Uniwersytet Salezjański, Papieski Instytut Muzyki Kościelnej, Papieski Instytut Archeologii Chrześcijańskiej, Papieski Fakultet Teologiczny św. Bonawentury, Papieski Fakultet Teologiczny św. Teresy, Uniwersytet św. Józefa w Bejrucie (Libia), Uniwersytet św. Pawła w Chicago, Uniwersytet Katolicki w Lowanium, Uniwersytet Katolicki w Lille, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Katolicki Uniwersytet w Lyon, Papieski Uniwersytet św. Tomasza w Manili (Filipiny), Uniwersytet Katolicki w Mediolanie, Katolicki Uniwersytet w Nijmegen (Holandia), Uniwersytet św. Pawła w Ottawie (Kanada), Instytut Katolicki w Paryżu, Katolicki Uniwersytet w Quebec (Kanada), Papieski Uniwersytet Katolicki w Rio de Janerio (Brazylia), Uniwersytet Katolicki w Santiago (Chile), Instytut Katolicki w Tuluzie, Katolicki Uniwersytet w Waszyngtonie.

Znajdujemy również czasopisma Wydziałów Teologicznych uniwersytetów państwowych jak: Wydział Teologiczny Uniwersytetu w Neapolu, Wydział Teologiczny w Paderborn, Wydział Teologiczny w Bratysławie, Wydziały teologiczne we Wrocławiu, Budapeszcie, Krakowie, Fryburgu (NRF), Fryburgu (Szwajcaria), Graz, Lwowie, Münster, Ołomuniec, Praga, Ratisbona, Salzburg, Strasburg, Tübingen, Warszawa, Wiedeń, Wilno, Würzburg. Zamieszczono jeszcze czasopisma Papieskiej Akademii Nauk.

Ale to jeszcze nie wyczerpuje całości, ponieważ oprócz kościelnych instytucji naukowych, uniwersytetów czy wydziałów teologicznych, wykaz czasopism teologicznych i filozoficznych uwzględnia również czasopisma bibliotek naukowych, organizacji i związków religijnych wydawanych przez różne instytucje w poszczególnych krajach. Dla zilustrowania podaję np.: Holandię, gdzie oprócz periodyków wydanych przez uniwersytety w Amsterdamie, Leiden, Utrecht, Nijmegen, znalazły się czasopisma Ewangelickiego Seminarium Luteńskiego, Towarzystwa Ewangelickiego, Holenderskiego Kościoła Reformowanego, Instytutu Holenderskiego Kościoła Zreformowanego czy wreszcie czasopiśmiennictwo Kościoła Starokatolickiego.

Czasopisma zamieszczone w bibliografii reprezentują następujące dyscypliny nauk teologicznych: archiwistykę, archeologię chrześcijańską, apologetykę, ateizm, biblię Starego i Nowego Testamentu, ekumenizm, historię Kościoła i sztuki religijnej, homiletykę, katechetykę, katolicką naukę społeczną, literaturę chrześcijańską, liturgikę, misjologię, teologię fundamentalną i historię religii, teologię biblijną, dogmatyczną, ascetyczną i mistyczną, moralną, pasterską, mariologię, socjologię religii, prawo kanoniczne, patrologię, religioznawstwo, teologię prawosławną, protestancką i innych wyznań. Z nauk filozoficznych czasopisma poświęcone: historii filozofii, filozofii przyrody, etyce filozoficznej, logice, metafizyce, filozofii eksperymentalnej, psychologii ogólnej i szczególnej, psychologii religii, psychiatrii a szczególnie tomizmowi.

Tak więc stwierdzamy, że opublikowany „Wykaz czasopism” jest ogromnie przydatny dla badacza, któremu przyszło korzystać z teologicznych i filozoficznych czasopism a z drugiej strony informuje o bogatych zasobach polskich bibliotek jak również jest pierwszym wysiłkiem badaczy w celu stworzenia centralnego katalogu czasopism teologicznych i filozoficznych znajdujących się w bibliotekach polskich i dlatego oddaje ogromne usługi nauce polskiej.

Ks. Roman Nür

W kościele pod wezwaniem Matki Bożej Bolesnej w Rybniku dokonano w latach 1966—1968 gruntownej przebudowy prezbiterium, zgodnie z wymaganiami odnowionej liturgii. Ołtarz, ambonę i tabernakulum wykonano w marmurze i miedzi. Nowe malowanie Kościoła nie budzi żadnych zastrzeżeń. Na głównej ścianie apsydy widnieje zabytkowa figura Matki Bożej Bolesnej, poniżej tabernakulum wpuszczone w ścianę. Obok tabernakulum umieszczono światła liturgiczne, nie naruszając w ten sposób bryły ołtarzowej dodatkowym akcentem. Projektowali: rzeźbiarz Zygmunt Brachmański i art. malarz Norbert Paprotny. (J. G.)

*

W kościele pod wezwaniem św. Józefa w Świętochłowicach ukształtowano na nowo niełatwe do rozwiązania prezbiterium z troską o prawidłowe wyakcentowanie ołtarza, ambony i tabernakulum. Na uwagę zasługuje sylwetka patrona kościoła, która mimo dużych rozmiarów działa dyskretnie. Całość projektował i wykonał w betonie z akcentami metaloplastycznymi Józef Kołodziejczyk. Prace wykonano w 1963 r. (J. G.)